

Informator dla rodziców

Jak uzyskać Orzeczenie o Niepełnosprawności?

Orzeczenie o Niepełnosprawności uzyskać można w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności. W siedzibie zespołu należy wypełnić odpowiedni wniosek i załączyć do niego zaświadczenie od psychiatry, które ważne jest jedynie 30 dni od jego wystawienia. Po złożeniu wniosku i zaświadczenia PZOON wyznaczy termin posiedzenia.

Orzeczenie można uzyskać ze względu na:

01-U – upośledzenia umysłowe,

02-P – choroby psychiczne,

03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,

04-O – choroby narządu wzroku,

05-R – upośledzenia narządu ruchu,

06-E – epilepsja,

07-S – choroby układu oddechowego i krążenia,

08-T – choroby układu pokarmowego,

09-M – choroby układu moczowo-płciowego,

10-N – choroby neurologiczne,

11-I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego,

12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe.

W wypadku, gdy odmówiono wystawienia orzeczenia, bądź nie zawiera ono wszystkich wskazań, **w ciągu 14 dni od dnia dostarczenia orzeczenia**, należy odwołać się za pośrednictwem zespołu, który wydał orzeczenie do Wojewódzkiego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Formy pomocy dla osób posiadających Orzeczenie o Niepełnosprawności:

1. Ulgi:

Aby korzystać z ulg, trzeba wyrobić w PZOON legitymację osoby niepełnosprawnej. W tym celu należy przedstawić kserokopię dowodu osobistego prawnego opiekuna, kopię Orzeczenia o Niepełnosprawności, a także oryginał tego Orzeczenia.

Rodzaje ulg:

- ulgi podatkowe;

- ulgi komunikacyjne;
- zwolnienia z opłat radiowo-telewizyjnych, – aby uzyskać powyższe zwolnienie, należy przedstawić orzeczenie PZOON w urzędzie pocztowym, właściwym dla miejsca stałego pobytu osoby uprawnionej.

Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie umożliwiają dofinansowanie na udział dziecka w turnusie rehabilitacyjnym czy też zakup niezbędnego sprzętu, jeżeli taki jest niezbędny. Każdy PCPR ma własne zasady przyznawania powyżej wymienionej pomocy. Należy zwrócić się do właściwego ośrodka o informacje na ten temat.

2. Usługi socjalne i opiekuńcze:

Istnieje możliwość uzyskania z właściwego PCPR pomocy w postaci dofinansowania specjalistycznych usług opiekuńczych, które przeznaczone są dla osób z zaburzeniami psychicznymi. By móc uzyskać dofinansowanie na specjalistyczną pomoc należy złożyć odpowiedni wniosek. Jeżeli ten zostanie pozytywnie rozpatrzony, określona zostanie ilość godzin tych usług (np. 2 godziny dziennie – w zależności od potrzeby dziecka). Specjalistyczne usługi opiekuńcze są dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności oraz świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

3. Zasilek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne:

- zasilek pielęgnacyjny w wysokości 153 zł miesięcznie przysługuje każdemu niepełnosprawnemu dziecku, niezależnie od wysokości dochodów rodziców;
- świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 520 zł miesięcznie przysługuje rodzicowi, który zrezygnował z pracy i opiekuje się niepełnosprawnym dzieckiem legitymującym się Orzeczeniem o Niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami:
  - konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji
  - oraz konieczności stałego codziennego współudziału opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Wniosek o przyznanie tych świadczeń składamy w jednostce zajmującej się przyznawaniem świadczeń rodzinnych (może to być ośrodek pomocy rodzinie, wewnętrzna komórka wydziału pomocy społecznej urzędu gminy/miasta czy też oddzielna jednostka – informacje należy uzyskać w urzędzie gminy/miasta bądź ośrodku pomocy społecznej).

4. Uprawnienia do niestosowania się do niektórych znaków drogowych:

Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym (Dz.U.05.108.908, z późn. zm.) osoba niepełnosprawna o obniżonej sprawności ruchowej, kierująca a także osoba przewożąca osobą niepełnosprawną, pojazdem samochodowym zaopatrzonym w kartę parkingową, może nie stosować się do niektórych znaków drogowych:

Znak B-1 zakaz ruchu w obu kierunkach,

Znak B-3 zakaz wjazdu pojazdów silnikowych, z wyjątkiem motocykli jednośladowych,

Znak B-3a zakaz wjazdu autobusów,

Znak B-4 zakaz wjazdu motocykli,

Znak B-10 zakaz wjazdu motorowerów,

Znak B-35 zakaz postoju,

Znak B-37 zakaz postoju w dni nieparzyste,

Znak B-38 zakaz postoju w dni parzyste,

Znak B-39 strefa ograniczonego postoju.

Kartę parkingową można uzyskać we właściwym urzędzie gminy/miasta za opłatą 25 zł. W niektórych miastach taka karta uprawnia też do bezpłatnego parkowania w strefie płatnego parkowania.

Pozyskanie orzeczenia o kształceniu specjalnym oraz opinii o wczesnym wspomaganii.

Kształceniem specjalnym są objęci uczniowie, którym ze względu na swoją niepełnosprawność należy zapewnić specjalne metody pracy oraz specjalną organizację nauki.

Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydają zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych oraz w poradniach specjalistycznych. O adres takiej poradni, która zajmuje wydaniem orzeczeń ze względu na daną niepełnosprawność w danym województwie należy się dowiadywać we właściwym kuratorium oświaty.

Orzeczenie o kształceniu specjalnym wydawane jest dla dzieci niepełnosprawnych:

- niesłyszących i słabo słyszających,
- niewidomych i słabo widzących,
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- z niepełnosprawnością intelektualną (w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym),
- z autyzmem, w tym z Zespołem Aspergera,
- ze sprzężonymi niepełnosprawnościami.

Aby uzyskać orzeczenie, należy złożyć wniosek na druku poradni i oczekiwać na zaproszenie zespołu orzekającego. Dziecko jest diagnozowane przez psychologa, pedagoga, lekarza oraz innych specjalistów – skład jest zależny od rodzaju niepełnosprawności dziecka. W przypadku

uwzględnienia wniosku zespół wydaje orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. W orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego określa się zalecaną formę kształcenia specjalnego: w przedszkolu integracyjnym ogólnodostępnym bądź specjalnym, szkole ogólnodostępnej, szkole integracyjnej lub oddziale integracyjnym, szkole specjalnej lub oddziale specjalnym albo ośrodku szkolno – wychowawczym.

Rodzicom (prawnym opiekunom) ucznia przysługuje prawo odwołania się od orzeczenia, w terminie 14 dni poczynając od daty jego otrzymania, do kuratora oświaty właściwego terytorialnie. Odwołania dokonuje się za pośrednictwem zespołu, który wydał dane orzeczenie. Decyzja kuratora oświaty jest ostateczna.

Orzeczenie o kształceniu specjalnym umożliwi placówce, do której uczęszcza dziecko pozyskanie środków na finansowanie terapii. Rodzice wraz z dyrekcją przedszkola / szkoły uwzględniając zalecenia poradni wybierają najdogodniejszą formę pomocy / terapii dla dziecka. Na każde dziecko gmina otrzymuje z budżetu Państwa środki finansowe w formie subwencji oświatowej. Kwota dofinansowania wyliczana jest według specjalnych algorytmów w zależności od rodzaju niepełnosprawności jak i danego województwa.

Dodatkowo, każde dziecko niepełnosprawne powinno mieć wystawione przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną orzeczenie o potrzebie **wczesnego wspomagania rozwoju dziecka**. Wczesne wspomaganie obowiązuje od dnia orzeczenia niepełnosprawności do chwili objęcia dziecka obowiązkiem szkolnym, czyli można wystawić takie orzeczenie nawet dla dziecka 1,5-letniego.

Prawa dzieci i młodzieży z autyzmem i zespołem Aspergera wynikające z przepisów oświatowych

Dziecko autystyczne, w tym z zespołem Aspergera ma prawo do:

- **Wczesnego wspomagania rozwoju.**

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 lutego 2009 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci (Dz. U. Nr 23, poz. 133).

- **Wychowania przedszkolnego:**

- w przedszkolu/oddziale ogólnodostępnym,
- w przedszkolu/oddziale integracyjnym,
- w przedszkolu/oddziale specjalnym.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola i publicznych szkół. (Dz. U. Nr 61, poz. 624 z po.n. zmianami).

- **Odroczenia obowiązku szkolnego** do końca roku szkolnego, w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 8 lat (od roku 2014).

Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. Nr 256, poz.2572, ze zm.)

- **Pobierania nauki we wszystkich typach szkół zgodnie z indywidualnymi predyspozycjami, potrzebami rozwojowymi oraz edukacyjnymi.**

Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. Nr 256, poz. 2572, ze zm.)

- **Odpowiednich, ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne, warunków do nauki i środków dydaktycznych.**

Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych ... (Dz. U. Nr 228, poz. 1489 i 1490)

- **Dostosowania wymagań edukacyjnych, niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, do jego indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych.**

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562 z późn. zm.)

- **Zajęć rewalidacyjnych w wymiarze:**

- w szkole ogólnodostępnej lub integracyjnej - 2 godziny tygodniowo na ucznia

- w szkole/oddziale specjalnym – 12 godzin tygodniowo na oddział

- **Doradztwa edukacyjno-zawodowego.**

- **Zwolnienia z nauki drugiego języka obcego.**

Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych ... (Dz. U. Nr 228, poz. 1489 i 1490)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z dnia 22 lutego 2012r., poz. 204)

- **Wydłużenia okresu nauki na każdym etapie edukacyjnym o jeden rok.**

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z dnia 22 lutego 2012 r., poz. 204)

- **Dłuższego pobierania nauki:**

- w szkole podstawowej do ukończenia 18 lat;

- w gimnazjum do ukończenia 21 lat;

- w szkole ponadgimnazjalnej do ukończenia 24 lat.

Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych ... (Dz. U. Nr 228, poz. 1489 i 1490)

- **Przystąpienia do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w warunkach i formie dostosowanych do niepełnosprawności.**

Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych ... (Dz. U. Nr 228, poz. 1489 i 1490).

- **Bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej i gimnazjum (nie dłużej niż do 21 roku życia).**

Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. Nr 256, poz.2572, ze zm.)

- **Zwiększonej subwencji oświatowej (waga P5 = 9,50).**

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jedn. samorządu terytorialnego w roku 2013 (Dz. U. z 31 grudnia 2012, poz. 1541)

- **Kwalifikowanej kadry pedagogicznej (pedagogika specjalna w zakresie odpowiednim do niepełnosprawności uczniów).**

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 50, poz. 400 ze zm.)

Możliwości dodatkowych pieniędzy na leczenie i terapię.

1. Zbieranie środków z 1% podatku – od 2007 istnieje możliwość przekazywania 1% naszego podatku na rzecz wybranej organizacji pozarządowej. Niektóre organizacje pozarządowe uruchomiły możliwość założenia sobie w takiej fundacji subkonta z przeznaczeniem na zbieranie środków dla konkretnego dziecka. Aby rozpocząć zbieranie środków z 1% podatku na rzecz naszego dziecka należy:

- wybrać fundację, w której chcemy założyć takie subkonto (np. Fundacja „Krok po Kroku” czy Fundacja Dzieciom “Zdążyć z Pomocą”, jest wiele innych takich organizacji w całej Polsce). Proces zakładania subkonta jest różny w różnych fundacjach – niektóre wymagają załączenia kopii Orzeczenia o Niepełnosprawności, niektóre – wyłącznie zaświadczenia lekarskiego o problemach dziecka. Fundacje mają własnych sponsorów i udostępniają ich listę swoim członkom – do tych osób i firm można również pisać apele z prośbą o darowiznę:

- po uzyskaniu indywidualnego numeru subkonta – należy rozpocząć pozyskiwanie środków np. wśród rodziny, znajomych, współpracowników i innych osób. Fundację często umożliwiają wydrukowanie ulotek i plakatów, które wspomagają uzyskanie pomocy;

- po rozliczeniu podatku, pieniądze przekazywane są przez Urzędy Skarbowe właściwym organizacjom. Zazwyczaj istnieje możliwość dostępu do swojego subkonta online i możemy sprawdzać, ile wpłacono pieniędzy;

- w sytuacji, gdy jakieś pieniądze pojawią się na subkoncie, należy do Fundacji wysłać rachunki lub faktury, dopiero wtedy będzie możliwe otrzymanie zwrotu pieniędzy. Rachunki mogą dotyczyć np. wydatków na leki, terapie, dowóz dziecka, specjalistyczną dietę, pomoce rehabilitacyjne itp.– w zależności od regulaminu refundacji obowiązującego w danej Fundacji.

2. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – jeśli pracujesz w firmie zatrudniającej ponad 20 osób, pracodawca musi utworzyć Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. Zbierane są na niego pieniądze ze specjalnych odpisów, które musi odprowadzać na Fundusz pracodawca. Fundusze te mają własne regulaminy jednak zazwyczaj istnieje możliwość wnioskowania o bezzwrotną zapomogę w ciężkiej sytuacji losowej (np. choroba dziecka) czy nisko oprocentowane pożyczki (możemy je wykorzystać, gdy jest potrzeba dużego wydatku np. turnusu rehabilitacyjnego czy diagnostyki).

3. Darowizny - można je uzyskać od osób fizycznych i prawnych – mogą one wpłacać dowolne ilości pieniędzy na subkonto danego dziecka (patrzy pkt 1) i następnie odliczyć daną kwotę od dochodu przy rozliczeniu podatkowym (do wysokości 6% dochodu).